

Een liefhebber en uitgesproken kenner mag Jan Hoekman uit Zalk wel genoemd worden. In 2004 waren de twee nationaal kampioenen verbeterd roodbont uit zijn 'Van 't Veerhuisstal' afkomstig. Dit jaar had hij met Storm de hoogst ingeschreven officiële stamboekstier.

Ivan en Jan Hoekman: 'Ons fokdoel is maximale bespiering met voldoende hoogtemaat'

Slechts 80 meter uit de waterlijn van de IJssel houden vader Jan (67) en zoon Ivan (31) Hoekman in Zalk op hobbymatige wijze twaalf stuks verbeterd roodbonten. De buitendijkse boerderij vormt de bakermat van koeien en stieren die het prefix 'Van 't Veerhuis' dragen. In onvervalst Zwols dialect vertelt Jan Hoekman aan één stuk over het begin van zijn dikbilfokkerij. 'Ruim 35 jaar geleden insemineerde ik de eerste mrij-koe met een dikbilstier. KI Heino had op dat moment nog niet eens een dikbilstier, dus er moesten rietjes uit Noord-Holland komen. We zijn vervolgens langzaam overgestapt op de dikbilfokkerij.' De fokfamilies waarmee Hoekman de laatste jaren in de schijnwerpers staat, kocht hij half jaren negentig aan.

Een van de drachtige koeien kocht hij uit de doorgefokte veestapel van Harry van Vlerken uit Mierlo. Deze Jori was drachtig van Lotte, de koe die als inmiddels afgevoerde preferente stammoeder nog altijd de trots van Hoekman is. De Carlo 2-dochter Lotte werd als kalf, pink en koe kampioene op de kerstkeuring in Zwolle. Ze ontpopte zich ook tot goede fokkoe en haar eerste stierkalf Carlo van 't Veerhuis schopte het in de stallen van KI Samen tot succesvolle ki-stier.

DNA-profiel van alle koeien

'Het hoogtepunt van onze fokkerij was tijdens de nationale keuring in Mariënheem in 2004', vertelt Jan Hoekman en zijn ogen beginnen te glimmen. 'Laura (v. Kobus) werd Miss Toekomst en algemeen kampioene vrouwelijk. Ze was een dochter van Sophie (v. Hein 3), die zelf kampioene vrouwelijk 2 tot 3 jaar werd en een kleindochter van stammoeder Lotte. Bas van 't Veerhuis werd algeheel mannelijk kampioen. Hij is een Silvesterzoon uit Lotte die we zelf hebben gefokt, maar al wel hadden verkocht voordat de nationale plaatsvond. Zo'n succes met twee algemeen kampioenen maken we waarschijnlijk nooit meer mee.'

Bas van 't Veerhuis werd na zijn overwinning geselecteerd door Holland Genetics, maar voor veel nakomelingen heeft hij

niet gezorgd. Hij liet zich namelijk niet verleiden door een kunstkoe en vervolgde zijn carrière als natuurlijk dekkende stier. Binnenkort maakt een nieuw talent zijn opwachting. De door Hoekman gefokte maar inmiddels verkochte Tom van 't Veerhuis (v. Storm) is door Holland Genetics geselecteerd als nieuwe verbeterd roodbonte ki-stier.

De successen van de afgelopen jaren maakt Hoekman wel bang voor de kwetsbaarheid van zijn kwaliteitsveestapel. 'In 2001 werd het bedrijf van onze burens verdacht van mkz', vertelt de eveneens fanatieke Ivan. 'We zagen mannen in witte overalls over het erf lopen, nou dan

heb je het flink benauwd. Daarom hebben we destijds een aantal embryo's van Lotte ingevroren en die zetten we voorlopig niet in maar houden we als een soort verzekering achter de hand. Ook laten we van alle vrouwelijke dieren direct een DNA-profiel maken. Stel dat er iets mee gebeurt en er is een stierkalf uit die naar een ki-vereniging kan, dan moet er een DNA-profiel zijn.'

Binnen de altijd goed fokkende Lottefamilie heeft zelfs de minste vrouwelijke nakomeling nog 86 punten. 'Gemiddeld zitten we zeker goed, maar met zo'n klei-

Sophie (v. Storm), achterkleindochter van de excellente stammoeder Lotte

ne veestapel fok je niet snel een topper', stelt Jan Hoekman. 'Afgelopen jaar hadden we bijvoorbeeld slechts één vaarskalfje en vier stieren.'

Hoekman verkoopt alle stiertjes als dekstier aan andere vleesveehouders. 'Om hiervoor een goede prijs te ontvangen

moet je wel goede en exclusieve stieren gebruiken. De ki-stieren die iedereen gebruikt zijn niet exclusief genoeg om een jaar later dekstiertjes van te verkopen. Je moet gewoon iets apart hebben.'

Hoekman gebruikt daarom nog steeds de oudere stieren Kobus en Hein 3, waarvan

vrijwel geen sperma meer is. Daarnaast koopt hij de laatste jaren vaak een natuurlijk dekkende stier bij een collega-fokker. 'En daarbij kiezen we niet de eerste de beste. Afgelopen jaar reden we bijna 3000 kilometer voor een nieuwe dekstier. Ik ben daarbij ook niet bang een goede prijs te betalen', vertelt Jan Hoekman. 'Alleen het beste is goed genoeg.'

Een aantal jaren geleden kochten vader en zoon de verbeterd roodbontstier Storm. Ze zochten daarmee duidelijk de grens op omdat deze stier een kwart Belgisch-witblauw bloed in de aderen voert. Door meerdere ki-organisaties wordt niet meer dan 12,5 procent Belgisch witblauw bloed geaccepteerd. 'Deze bijzonder goed bespierde stier paste op de grote koeien die wij hebben', motiveert Jan Hoekman zijn keuze. 'Daarnaast durf ik te stellen dat onze Storm beter is dan de meeste ki-stieren van de laatste jaren.' Ook de stamboekinspecteur waardeerde de kwaliteiten van de stier en schreef hem afgelopen jaar in met 91 punten. 'Hiermee is hij de hoogst ingeschreven officiële stamboekstier van de afgelopen zeven jaar', heeft Ivan meteen paraat.

Malser en fijner van draad

In de kleine grupstal van vader en zoon Hoekman valt meteen op dat het jongvee met Storm als vader duidelijk meer bespiering laat zien dan de moeders. 'Ons fokdoel is om een maximale bespiering met voldoende hoogtemaat te halen. Bij verbeterd roodbonten moet je opdruk bij de voorbenen hebben. Je moet spierblokken kunnen zien, dat is ons doel. Goede benen zijn voor ons ook belangrijk omdat de koeien in de winter op de grupstal moeten staan. Groot hoeven ze van ons niet te zijn. Een oude slager zei ons altijd: "Die poten sla ik er toch af".'

Een vergelijking met Belgisch witblauw durft Jan Hoekman best te maken. 'Wat betreft gewicht winnen ze het van onze verbeterd roodbonten, maar wat betreft kwaliteit durven we de concurrentie aan. Topkok Herman den Blijker bijvoorbeeld bereidt alleen vlees van verbeterd roodbonten omdat het malser en fijner van draad is', vult Ivan meteen aan. 'Maar wij hoeven van deze koeien niet te leven dus het gaat ons niet om het rendement', stelt Jan Hoekman. 'Wij hebben ze voor de hobby en willen er vooral van genieten.'

Florus Pellikaan

Alleen het beste is goed genoeg

Jan Hoekman: 'Afgelopen jaar reden we bijna 3000 kilometer voor een nieuwe dekstier'

Rechts moeder Lotte 3 (Carlo AZ x Lotte) en links dochter Lotte 4 (v. Storm)

